CENTRALNA BANKA BOSNE I HERCEGOVINE

SAŽETI FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI ZA PERIOD TOKOM GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 31. MARTA 2020.

(nerevidirani)

u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 34

Sarajevo, 29. april 2020. godine

SADRŽAJ

	Strana
Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje sažetih finansijskih izvještaja	1
Izvještaj o dobiti ili gubitku	2
Izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti	3
Izvještaj o finansijskom položaju	4
Izvještaj o promjenama u kapitalu	5
Izvještaj o novčanim tokovima	7
Odabrane napomene uz sažete finansijske izvještaje	9 - 34

1 Osnovne informacije	9
2 Osnova za pripremu	10
3 Neto kamatni prihodi	12
4 Neto prihodi od naknada i provizija	13
5 Neto realizovani dobici od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	14
6 Neto dobici od kursnih razlika	14
7 Troškovi osoblja	14
8 Administrativni i ostali operativni troškovi	15
9 Neto (povećanje) / smanjenje u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke	15
10 Neto dobit za period	16
11 Strana valuta u gotovini	16
12 Depoziti kod inostranih banaka	17
13 Dužnički instrumenti	18
14 Monetarno zlato	19
15 Ostala imovina	19
16 Gotov novac u opticaju	19
17 Depoziti banaka	20
18 Depoziti Vlade i ostalih javnih deponenata	20
19 Ostale obaveze	21
20 Kapital	21
21 Novac i novčani ekvivalenti	22
22 Aranžman valutnog odbora	22
23 Transakcije sa povezanim licima	23
24 Upravljanje finansijskim rizicima	24
25 Mjerenje fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza	30
26 Članstvo BiH u Međunarodnom monetarnom fondu	32
27 Vanbilansne stavke	33
28 Događaji poslije datuma izvještavanja	34

Odgovornost Uprave i Upravnog vijeća za pripremu i odobravanje sažetih finansijskih izvještaja

Uprava Centralne banke Bosne i Hercegovine je odgovorna za pripremu i fer prezentaciju sažetih finansijskih izvještaja u skladu sa zahtjevima Međunarodnog računovodstvenog standarda 34: „Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine". Uprava ima opštu odgovornost za poduzimanje koraka koji su joj u razumnoj mjeri dostupni i primjenu takvih internih kontrola koji omogućavaju očuvanje imovine Centralne banke Bosne i Hercegovine te sprečavanje i otkrivanje prevara i ostalih nepravilnosti.

Upravno vijeće je odgovorno za nadgledanje procesa finansijskog izvještavanja Centralne banke Bosne i Hercegovine u čijoj realizaciji je uključen Revizorski komitet Centralne banke Bosne i Hercegovine.

Priloženi nerevidirani sažeti finansijski izvještaji prezentuju istinito i vjerno, u svim značajnim aspektima, finansijski položaj Centralne banke Bosne i Hercegovine te rezultat njenog poslovanja i novčanog toka na dan i za period prezentovan u ovim sažetim finansijskim izvještajima.

Uprava je dužna podnijeti sažete finansijske izvještaje Upravnom vijeću na odobravanje, a Upravno vijeće odobrava sažete finansijske izvještaje te ih podnosi Predsjedništvu Bosne i Hercegovine.

Priloženi sažeti finansijski izvještaji na stranicama od 2 do 34 odobreni su od strane Upravnog vijeća 29. aprila 2020. godine.

dr. Senad Softić
predsjedavajući Upravnog vijeća

mr. Edis Kovačević
rukovodilac Odjeljenja za računovodstvo i finansije

IZVJEŠTAJ O DOBITI ILI GUBITKU (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Napomena	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Kamatni prihodi		13.450	11.704
Kamatni rashodi		(7.064)	(5.996)
NETO KAMATNI PRIHODI	3	6.386	5.708
Prihodi od naknada i provizija		4.888	4.048
Rashodi od naknada i provizija		(167)	(155)
NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA	4	4.721	3.893
Neto realizovani dobici od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5	1.578	143
Neto dobici od kursnih razlika	6	110	42
Ostali prihodi		64	55
OPERATIVNI PRIHODI		12.859	9.841
Troškovi osoblja	7	(4.249)	(4.217)
Administrativni i ostali operativni troškovi	8	(1.947)	(1.774)
Troškovi amortizacije		(635)	(600)
OPERATIVNI TROŠKOVI		(6.831)	(6.591)
FINANSIJSKI REZULTAT PRIJE REZERVACIJA ZA OČEKIVANE KREDITNE GUBITKE		6.028	3.250
Neto (povećanje) / smanjenje u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke	9	(54)	9.696
NETO DOBIT ZA PERIOD	10	5.974	12.946

Odabrane napomene na stranama od 9 do 34 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O SVEOBUHVATNOJ DOBITI (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Napomena	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
NETO DOBIT ZA PERIOD		5.974	12.946
Ostala sveobuhvatna dobit			
Stavke koje su ili koje se mogu naknadno prenijeti u dobit ili gubitak:			
Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit			
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	13	9.606	80.825
Neto promjena u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke priznata u dobit ili gubitak tokom perioda	24.1.1.	61	(7.661)
Reklasifikacija u dobit ili gubitak od prodaje dužničkih instrumenata	5	(1.578)	(143)
		8.089	73.021
Monetarno zlato			
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	14	13.370	6.252
		13.370	6.252
Ukupno ostala sveobuhvatna dobit		21.459	79.273
UKUPNO SVEOBUHVATNA DOBIT ZA PERIOD		27.433	92.219

Odabrane napomene na stranama od 9 do 34 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O FINANSIJSKOM POLOŽAJU (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Napomena	31. mart 2020.	Na dan 31. decembar 2019.
IMOVINA			
Strana valuta u gotovini	11	139.804	322.599
Depoziti kod inostranih banaka	12	3.360.868	3.102.765
Dužnički instrumenti	13	8.689.475	8.917.413
Monetarno zlato	14	267.458	254.088
Specijalna prava vučenja u MMF-u		2.978	230
Ostala imovina	15	12.001	11.457
Nekretnine i oprema		48.219	48.314
Nematerijalna imovina		1.451	1.563
Ostala ulaganja		27.813	27.813
UKUPNO IMOVINA		12.550.067	12.686.242
OBAVEZE I KAPITAL			
OBAVEZE			
Gotov novac u opticaju	16	5.683.972	5.199.916
Depoziti banaka	17	5.172.361	5.743.619
Depoziti Vlade i ostalih javnih deponenata	18	805.121	880.675
Rezervacije za obaveze i troškove		1.338	1.394
Ostale obaveze	19	3.301	4.097
Ukupno obaveze		11.666.093	11.829.701
KAPITAL			
Početni kapital		25.000	25.000
Rezerve		853.000	831.541
Neto dobit za period		5.974	-
Ukupno kapital	20	883.974	856.541
UKUPNO OBAVEZE I KAPITAL		12.550.067	12.686.242

Odabrane napomene na stranama od 9 do 34 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ukupno rezerve	Neto dobit za period	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. januar 2020. godine	25.000	537.295	31.300	211.373	1.343	50.230	831.541	-	856.541
Ukupno sveobuhvatna dobit za period	-	-	-	8.087	2	13.370	21.459	5.974	27.433
Neto dobit za period	-	-	-	-	-	-	-	5.974	5.974
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	8.087	2	13.370	21.459	-	21.459
Neto nerealizovane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata	-	-	-	*9.606*	-	-	*9.606*	-	*9.606*
Neto realizovane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata prenesene u dobit ili gubitak	-	-	-	*(1.519)*	-	-	*(1.519)*	-	*(1.519)*
Neto povećanje u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznato u dobit ili gubitak	-	-	-	-	*61*	-	*61*	-	*61*
Neto otpuštanje rezervacija za očekivane kreditne gubitke preneseno u dobit ili gubitak za prodate dužničke instrumente	-	-	-	-	*(59)*	-	*(59)*	-	*(59)*
Neto nerealizovane pozitivne promjene u fer vrijednosti monetarnog zlata	-	-	-	-	-	*13.370*	*13.370*	-	*13.370*
Stanje na dan 31. mart 2020. godine	25.000	537.295	31.300	219.460	1.345	63.600	853.000	5.974	883.974

Odabrane napomene na stranama od 9 do 34 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O PROMJENAMA U KAPITALU (NEREVIDIRANI) (NASTAVAK)

U hiljadama KM	Početni kapital	Generalne rezerve (zadržana dobit)	Ostale rezerve	Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	Rezervacije za očekivane kreditne gubitke	Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	Ukupno rezerve	Neto dobit za period	Ukupno kapital
Stanje na dan 1. januar 2019. godine	25.000	514.720	31.300	133.696	8.993	6.138	694.847	-	719.847
Ukupno sveobuhvatna dobit za period	-	-	-	80.728	(7.707)	6.252	79.273	12.946	92.219
Neto dobit za period	-	-	-	-	-	-	-	12.946	12.946
Ostala sveobuhvatna dobit	-	-	-	80.728	(7.707)	6.252	79.273	-	79.273
Neto nerealizovane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata	-	-	-	*80.825*	-	-	*80.825*	-	*80.825*
Neto realizovane pozitivne promjene u fer vrijednosti dužničkih instrumenata prenesene u dobit ili gubitak	-	-	-	*(97)*	-	-	*(97)*	-	*(97)*
Neto otpuštanje rezervacija za očekivane kreditne gubitke za dužničke instrumente priznato u dobit ili gubitak	-	-	-	-	*(7.661)*	-	*(7.661)*	-	*(7.661)*
Neto otpuštanje rezervacija za očekivane kreditne gubitke preneseno u dobit ili gubitak za prodate dužničke instrumente	-	-	-	-	*(46)*	-	*(46)*	-	*(46)*
Neto nerealizovane pozitivne promjene u fer vrijednosti monetarnog zlata	-	-	-	-	-	*6.252*	*6.252*	-	*6.252*
Stanje na dan 31. mart 2019. godine	25.000	514.720	31.300	214.424	1.286	12.390	774.120	12.946	812.066

Odabrane napomene na stranama od 9 do 34 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (NEREVIDIRANI)

U hiljadama KM	Napomena	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
NOVČANI TOKOVI OD OPERATIVNIH AKTIVNOSTI			
Neto dobit za period		5.974	12.946
Prilagođeno za:			
Kamatne prihode	3	(13.450)	(11.704)
Kamatne rashode	3	7.064	5.996
Neto povećanje / (smanjenje) u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke	9	54	(9.696)
Neto realizovane (dobitke) od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	5	(1.578)	(143)
Neto (dobitke) od kursnih razlika	6	(110)	(42)
Prihode od donacija		(18)	(34)
Neto povećanje u rezervacijama za obaveze i troškove		3	1
Troškove amortizacije		635	600
Neto novčani tokovi od operativnih aktivnosti prije promjena na poslovnoj imovini i obavezama		**(1.426)**	**(2.076)**
Promjene na poslovnoj imovini i obavezama			
(Povećanje) / smanjenje oročenih depozita kod inostranih banaka		(135.043)	208
Smanjenje dužničkih instrumenata		237.544	7.916
(Povećanje) / smanjenje ostale imovine		(591)	757
Povećanje gotovog novca u opticaju		484.056	32.064
(Smanjenje) depozita banaka, Vlade i ostalih javnih deponenata		(645.675)	(274.026)
(Smanjenje) ostalih obaveza		(791)	(727)
Isplate po osnovu rezervacija za obaveze i troškove		(59)	(23)
Naplaćena kamata		12.313	11.207
Plaćena kamata		(5.382)	(4.557)
Neto novac od operativnih aktivnosti		**(55.054)**	**(229.257)**
NOVČANI TOKOVI OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI			
Kupovine nekretnina, opreme i nematerijalne imovine		(428)	(256)
Neto novac od investicijskih aktivnosti		**(428)**	**(256)**

Odabrane napomene na stranama od 9 do 34 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA (NEREVIDIRANI) (NASTAVAK)

U hiljadama KM	Napomena	Za period 1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Efekti promjena u ispravci vrijednosti za očekivane kreditne gubitke na novac i novčane ekvivalente		18	1.253
Efekti kursnih promjena na novac i novčane ekvivalente		123	70
Neto (smanjenje) novca i novčanih ekvivalenata		(55.341)	(228.190)
Novac i novčani ekvivalenti na početku perioda		2.498.972	1.676.360
Novac i novčani ekvivalenti na kraju perioda	21	2.443.631	1.448.170

Odabrane napomene na stranama od 9 do 34 čine sastavni dio ovih sažetih finansijskih izvještaja.

ODABRANE NAPOMENE UZ SAŽETE FINANSIJSKE IZVJEŠTAJE ZA PERIOD TOKOM GODINE KOJI JE ZAVRŠIO 31. MARTA 2020. (NEREVIDIRANE)

1. OSNOVNE INFORMACIJE

Centralna banka Bosne i Hercegovine („Centralna banka") je vrhovna monetarna vlast države Bosne i Hercegovine („BiH"). Njen status je definisan Zakonom o Centralnoj banci Bosne i Hercegovine („Zakon o Centralnoj banci"), koji je usvojila Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine 20. juna 1997. godine, saglasno Opštem okvirnom sporazumu za mir u Bosni i Hercegovini.

Centralna banka je počela sa radom 11. avgusta 1997. godine.

Sjedište Centralnog ureda Centralne banke je u Sarajevu, adresa Maršala Tita broj 25.

Osnovni cilj Centralne banke je da postigne i održi stabilnost domaće valute tako što izdaje domaću valutu u skladu sa pravilom valutnog odbora. Pravilo valutnog odbora, definisano Zakonom o Centralnoj banci, podrazumijeva da se domaća valuta izdaje samo uz puno pokriće u slobodno konvertibilnim deviznim sredstvima. Pored toga, Centralna banka ima obavezu da, na zahtjev, bez ograničenja kupuje i prodaje konvertibilnu marku (KM) za euro (EUR) po službenom deviznom kursu u iznosu 1,95583 KM = 1 EUR, koji je određen Zakonom o Centralnoj banci.

U okviru svojih ovlaštenja utvrđenih Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka je potpuno nezavisna od entiteta, javnih agencija i bilo kojih drugih organa u izvršavanju svojih ciljeva i zadataka.

U skladu sa članom 64. stav 2 Zakona o Centralnoj banci, Centralna banka je obavezna da pripremi i podnese Predsjedništvu Bosne i Hercegovine preliminarne (bez izvršene revizije) finansijske izvještaje za svaki kvartal tekuće godine.

Na datum odobravanja ovih sažetih finansijskih izvještaja, članove Upravnog vijeća, Uprave i Revizorskog komiteta Centralne banke čine:

Upravno vijeće

dr. Senad Softić	predsjedavajući
mr. Ankica Kolobarić	član
mr. Šerif Isović	član

Uprava

dr. Senad Softić	guverner
mr. Ernadina Bajrović	viceguverner
dr. Milica Lakić	viceguverner
Želimira Raspudić	viceguverner

Revizorski komitet

dr. Mila Gadžić	predsjedavajuća
dr. Elvir Čizmić	član
Radomir Repija	član

2. OSNOVA ZA PRIPREMU

2.1. Izjava o usklađenosti

Ovi sažeti finansijski izvještaji pripremljeni su u skladu sa Međunarodnim računovodstvenim standardom 34 („MRS 34"): „Finansijsko izvještavanje za periode tokom godine" objavljenom od strane Odbora za međunarodne računovodstvene standarde („OMRS"). Sažeti finansijski izvještaji ne uključuju sve informacije koje se zahtijevaju kao dio cjelovitog seta finansijskih izvještaja pripremljenih u skladu sa Međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja („MSFI") te se trebaju čitati zajedno sa posljednjim revidiranim finansijskim izvještajima Centralne banke za godinu koja je završila 31. decembra 2019 („godišnji finansijski izvještaji").

Odabrane napomene koje su date uz ove sažete finansijske izvještaje pojašnjavaju događaje i transakcije značajne za razumijevanje promjena u finansijskom položaju i uspješnosti Centralne banke u odnosu na godišnje finansijske izvještaje.

Rezultati poslovanja i izvršenih operacija Centralne banke koji su prikazani za izvještajni period i na izvještajni datum u ovim sažetim finansijskim izvještajima nisu nužno indikativni za rezultate poslovanja i operacije Centralne banke koji se mogu očekivati za 2020. godinu.

2.2. Osnova mjerenja

Ovi sažeti finansijski izvještaji su pripremljeni na osnovi historijskog troška, izuzev za sljedeće značajne stavke:

Stavka	Osnova mjerenja
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	fer vrijednost
Monetarno zlato	fer vrijednost

2.3. Funkcionalna i izvještajna valuta

Sažeti finansijski izvještaji Centralne banke prikazani su u državnoj valuti BiH koju predstavlja KM. Sve finansijske informacije su zaokružene na najbližu hiljadu (ukoliko nije drugačije navedeno).

2.4. Promjene MSFI-ova

Na dan odobrenja ovih sažetih finansijskih izvještaja, određene izmjene postojećih standarda i tumačenja su na snazi od 1. januara 2020. godine i njihova primjena nema značajan uticaj na sažete finansijske izvještaje Centralne banke.

2.5. Cikličnost poslovanja

Sve aktivnosti Centralne banke su se obavljale prema predmetu i vremenu realizacije po načelu vremenski neograničenog poslovanja u periodu koji je predmet izvještavanja.

Tokom marta 2020. godine došlo je do povećanog podizanja KM gotovog novca i EUR valute iz trezora Centralne banke, a uslijed globalne pandemije virusa COVID-19 kojima je Centralna banka, u skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, uspješno odgovorila. Navedeno nije uticalo na računovodstveno načelo vremenski neograničenog poslovanja Centralne banke.

2. OSNOVA ZA PRIPREMU (NASTAVAK)

2.6. Računovodstvene politike

Sažeti finansijski izvještaji Centralne banke su pripremljeni u skladu sa istim računovodstvenim politikama koje su korištene prilikom pripreme posljednjih godišnjih finansijskih izvještaja.

Korištenje prosuđivanja i procjena

Priprema finansijskih izvještaja u skladu sa MSFI zahtijeva od Uprave korištenje prosuđivanja, procjena i pretpostavki koji utiču na primjenu računovodstvenih politika i prikazane iznose imovine, obaveza, prihoda, rashoda i ostale objavljene informacije u ovim sažetim finansijskim izvještajima. Stvarni iznosi mogu se razlikovati od ovih procjena.

Procjene i uz njih vezane pretpostavke koje koristi Uprava su zasnovani na posljednjim raspoloživim pouzdanim informacijama prilikom pripreme ovih sažetih finansijskih izvještaja i isti se kontinuirano razmatraju. Promjene računovodstvenih procjena priznaju se u periodu u kojem je procjena izmijenjena ukoliko izmjena utiče samo na taj period ili i u periodu izmjene i u budućim periodima, ako izmjena utiče i na tekući i na buduće periode.

Postojeće okolnosti i pretpostavke o budućim djelovanjima u poslovanju Centralne banke se mogu mijenjati kao reakcija na oscilacije na finansijskim tržištima Eurozone i okolnosti koji su izvan kontrole Centralne banke, naročito imajući u vidu neizvjesnosti koju je prouzrokovala globalna pandemija virusa COVID-19.

Transakcije u stranim valutama i kursne razlike

Srednji kursevi najznačajnijih valuta dati su u nastavku:

Srednji kurs:	31. mart 2020.	31. decembar 2019.	31. mart 2019.
	KM	KM	KM
CHF	1,850184	1,799126	1,749244
GBP	2,200034	2,29536	2,278725
USD	1,772548	1,747994	1,740837
SDR	2,436397	2,417171	2,416721

3. NETO KAMATNI PRIHODI

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Kamatni prihodi po osnovu:		
Dužničkih instrumenata (Napomena 13)	9.825	10.195
Efekata negativne pasivne kamatne stope na depozite domaćih komercijalnih banaka	3.618	1.496
Depozita kod inostranih banaka	2	9
Ostale finansijske imovine po amortizovanom trošku	5	4
Ukupno	**13.450**	**11.704**
Kamatni rashodi po osnovu:		
Efekata negativnih kamatnih stopa na dužničke instrumente (Napomena 13)	(3.256)	(3.230)
Efekata negativnih kamatnih stopa na depozite kod inostranih banaka	(3.808)	(2.766)
Ukupno	**(7.064)**	**(5.996)**
Neto kamatni prihodi	**6.386**	**5.708**

Osnovicu za obračun kamata na depozite komercijalnih banaka čine ukupni depoziti komercijalnih banaka na računima rezervi u desetodnevnom obračunskom periodu, koji se sastoje od iznosa obaveznih rezervi i iznosa sredstava iznad obaveznih rezervi.

Osnovicu za obračun obavezne rezerve komercijalnih banaka čine depoziti i pozajmljena sredstva, bez obzira na to u kojoj su valuti sredstva izražena. Također, utvrđena je jedinstvena stopa obavezne rezerve od 10% koju Centralna banka primjenjuje na osnovicu za obračun obavezne rezerve.

Na iznos sredstava obavezne rezerve Centralna banka ne obračunava naknadu, dok se na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunava naknada koja je vezana za kamatnu stopu na stalno raspoloživu mogućnost deponovanja kod Evropske centralne banke.

U periodu 1.1. - 31.3.2020. godine naknada na iznos sredstava iznad obavezne rezerve se obračunava po kamatnoj stopi na stalno raspoloživu mogućnost deponovanja kod Evropske centralne banke.

U periodu 1.1. - 31.3.2019. godine naknada na iznos sredstava iznad obavezne rezerve obračunavala se po kamatnoj stopi u vrijednosti od 50% kamatne stope na stalno raspoloživu mogućnost deponovanja kod Evropske centralne banke

3. NETO KAMATNI PRIHODI (NASTAVAK)

Efekti negativnih kamatnih stopa na depozite domaćih komercijalnih banaka su rezultat negativne kamatne stope na iznos sredstava iznad obavezne rezerve. Naredna tabela prikazuje vrijednosti kamatnih stopa na iznos sredstava iznad obavezne rezerve za domaće komercijalne banke u izvještajnim periodima:

Period	Kamatna stopa	Kamatna stopa na stalno raspoloživu mogućnost deponovanja kod Evropske centralne banke
2020.		
od 1. januara do 31. marta	(0,50)%	(0,50)%
2019.		
od 1. januara do 31. marta	(0,20)%	(0,40)%

Efekti negativnih kamatnih stopa na depozite kod inostranih banaka uključuju iznos od 2.986 hiljada KM na oročene depozite i iznos od 822 hiljade KM na depozite po viđenju u periodu 1.1. - 31.3.2020. godine (u periodu 1.1. - 31.3.2019. godine uključivali su iznos od 2.192 hiljade KM na oročene depozite i iznos od 574 hiljade KM na depozite po viđenju).

Efekti negativnih kamatnih stopa od kamatonosne finansijske imovine su rezultat negativnih kamatnih stopa na depozite kod inostranih banaka i dužničke instrumente, a koje se, u skladu s aktuelnim tržišnim uslovima i dozvoljenim zakonskim mogućnostima investiranja deviznih rezervi Centralne banke, nisu mogle izbjeći.

Prosječna stopa efektivnog prinosa na dužničke instrumente iznosi 0,30% u periodu 1.1. - 31.3.2020. godine (u periodu 1.1. - 31.3.2019. godine iznosila je 0,34%).

Prosječna stopa negativnog efektivnog prinosa na depozite kod inostranih banaka iznosi 0,48% u periodu 1.1. - 31.3.2020. godine (u periodu 1.1. - 31.3.2019. godine iznosila je 0,39%).

4. NETO PRIHODI OD NAKNADA I PROVIZIJA

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Prihodi od naknada i provizija po osnovu:		
usluga za domaće komercijalne banke	4.573	3.766
usluga za Vladu i druge nebankarske komitente	315	282
Ukupno	**4.888**	**4.048**
Rashodi od naknada i provizija po osnovu:		
transakcija sa bankama u inostranstvu	(167)	(155)
Ukupno	**(167)**	**(155)**
Neto prihodi od naknada i provizija	**4.721**	**3.893**

5. NETO REALIZOVANI DOBICI OD PRODAJE DUŽNIČKIH INSTRUMENATA PO FER VRIJEDNOSTI KROZ OSTALU SVEOBUHVATNU DOBIT

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Realizovani dobici	1.578	143
Realizovani gubici	-	-
Neto realizovani dobici od prodaje dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	**1.578**	**143**

Odgovarajući iznosi realiziranih dobitaka po osnovu otpuštanja rezervacija za očekivane kreditne gubitke za prodate dužničke instrumente su prikazani u Napomeni 24.1.1.

6. NETO DOBICI OD KURSNIH RAZLIKA

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Dobici od kursnih razlika	269	134
Gubici od kursnih razlika	(159)	(92)
Neto dobici od kursnih razlika	**110**	**42**

7. TROŠKOVI OSOBLJA

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Plate	2.380	2.372
Doprinosi i druge naknade na plate	1.353	1.348
Ostala primanja zaposlenih	399	385
Doprinosi i druge naknade na ostala primanja zaposlenih	114	111
Neto povećanje u rezervacijama za otpremnine zaposlenim	3	1
UKUPNO	**4.249**	**4.217**

Troškovi osoblja uključuju 823 hiljade KM obaveznih doprinosa za penziono osiguranje plaćenih javnim zavodima za penziono osiguranje u BiH (1.1. - 31.3.2019. godine: 812 hiljada KM).

Na dan 31. mart 2020. godine Centralna banka ima 367 zaposlenih (31. mart 2019. godine: 371 zaposlenog).

8. ADMINISTRATIVNI I OSTALI OPERATIVNI TROŠKOVI

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Troškovi proizvodnje i dizajna novčanica i kovanica	608	438
Troškovi održavanja	477	525
Ostali administrativni i operativni troškovi	862	811
UKUPNO	1.947	1.774

U okviru pozicije troškova održavanja najvećim dijelom su iskazani troškovi neophodni za održavanje dugotrajne materijalne imovine Centralne banke te informacionih i platnih sistema.

U okviru pozicije ostalih administrativnih i operativnih troškova najvećim dijelom su iskazani režijski troškovi, pristupi potrebnim servisima i telekomunikacijskim linijama i ostali tekući troškovi za obavljanje poslovnih aktivnosti Centralne banke.

9. NETO (POVEĆANJE) / SMANJENJE U REZERVACIJAMA ZA OČEKIVANE KREDITNE GUBITKE

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Dobici od očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu:		
Dužničkih instrumenta:	*67*	*7.772*
Promjena u obračunu PD-a	-	*7.704*
Promjena kreditnog rizika	*67*	*68*
Depozita kod inostranih banaka:	818	2.640
Promjena u obračunu PD-a	-	*2.117*
Promjena kreditnog rizika	*818*	*523*
Ostale finansijske imovine:	2	4
Promjena kreditnog rizika	*2*	*4*
Specijalnih prava vučenja u MMF- u:	-	-
Promjena kreditnog rizika	-	-
	887	10.416
Ispravka vrijednosti od očekivanih kreditnih gubitaka po osnovu:		
Dužničkih instrumenata	(128)	(111)
Depozita kod inostranih banaka	(810)	(605)
Ostale finansijske imovine	(3)	(4)
Specijalnih prava vučenja u MMF-u	-	-
	(941)	(720)
Neto (povećanje) / smanjenje u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke	(54)	9.696

10. NETO DOBIT ZA PERIOD

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
FINANSIJSKI REZULTAT PRIJE REZERVACIJA ZA OČEKIVANE KREDITNE GUBITKE	6.028	3.250
Neto (povećanje) / smanjenje u rezervacijama za očekivane kreditne gubitke:		
Promjena u obračunu PD-a na dan 1. januar 2019. godine	-	*9.821*
Dodatne neto rezervacije tokom perioda	*(54)*	*(125)*
	(54)	9.696
NETO DOBIT ZA PERIOD	5.974	12.946

Značajno odstupanje neto dobiti tekućeg perioda u odnosu na uporedni izvještajni period je posljedica primjene različitih kalkulacija PD-a u mjerenju očekivanih kreditnih gubitaka. Promjena kalkulacije PD-a je rezultirala jednokratnim priznavanjem dobitaka po osnovu očekivanih kreditnih gubitaka u iznosu od 9.821 hiljade KM u dobit ili gubitak i smanjenjima rezervacija za očekivane kreditne gubitke za odgovarajuće klase finansijske imovine na dan 1. januar 2019. godine. Za više informacija o efektima ove promjene pogledati Napomenu 24.1.1.

11. STRANA VALUTA U GOTOVINI

Stranu valutu u gotovini predstavlja:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Gotovina u trezorima u valutama:		
- EUR	139.727	322.523
- CHF	40	39
- USD	20	20
- GBP	17	17
UKUPNO	139.804	322.599

Smanjenje gotovine u EUR valuti u trezorima Centralne banke je posljedica privremene povećane tražnje za EUR valutom od strane domaćih komercijalnih banaka uslijed virusa COVID-19.

12. DEPOZITI KOD INOSTRANIH BANAKA

Analiza oročenih depozita i depozita po viđenju kod inostranih banaka prema valutama, data je kako slijedi:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Oročeni depoziti:		
- EUR	2.502.328	2.308.476
Umanjeno za ispravku vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(570)	(495)
	2.501.758	**2.307.981**
Depoziti po viđenju:		
- EUR	850.775	784.914
- CHF	5.825	5.999
- GBP	2.100	2.220
- USD	556	1.880
Umanjeno za ispravku vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(146)	(229)
	859.110	**794.784**
UKUPNO	**3.360.868**	**3.102.765**

Oročeni depoziti kod inostranih banaka, analizirani prema preostaloj ugovorenoj ročnosti, dati su kako slijedi:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Do mjesec dana	1.244.653	1.184.603
Od jednog do dva mjeseca	349.582	155.675
Od dva do tri mjeseca	541.959	272.789
Od tri do četiri mjeseca	366.134	192.865
Od četiri do dvanaest mjeseci	-	502.544
Ukupno	**2.502.328**	**2.308.476**
Umanjeno za ispravku vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(570)	(495)
UKUPNO	**2.501.758**	**2.307.981**

Depoziti kod inostranih banaka uključuju negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 2.607 hiljada KM na dan 31. mart 2020. godine (31. decembar 2019. godine: uključivali su negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 1.423 hiljade KM).

13. DUŽNIČKI INSTRUMENTI

Dužnički instrumenti su klasifikovani po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit, a predstavljaju državne vladine obveznice zemalja Eurozone sa visokim stepenom utrživosti i likvidnosti, kreditnog rejtinga od AAA do BBB. Portfolio se sastoji od kratkoročnih i dugoročnih obveznica vlada sa fiksnom kamatnom stopom. Dužnički instrumenti po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit su denominirani u EUR.

Struktura dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit je sljedeća:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Državne vladine obveznice	8.610.975	8.848.981
Obračunata kamata	78.500	68.432
UKUPNO	**8.689.475**	**8.917.413**

Analiza promjena fer vrijednosti dužničkih instrumenata po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit u izvještajnim periodima prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	Za period 1.1. - 31.3. 2020.	1.1. - 31.3. 2019.
Početno stanje	**8.917.413**	**8.225.439**
Kupovine tokom perioda	507.190	914.200
Prodaje tokom perioda	(316.129)	(209.178)
Prihod od kamata priznat tokom perioda (Napomena 3)	9.825	10.195
Efekti negativnih kamatnih stopa priznati tokom perioda (Napomena 3)	(3.256)	(3.230)
Dospijeća dužničkih instrumenata	(413.698)	(698.720)
Dospijeća kupona	(21.476)	(21.183)
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	9.606	80.825
Zaključno stanje	**8.689.475**	**8.298.348**

Značajna odstupanja neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda za dužničke instrumente posljedica su različitih uslova i kretanja tržišnih cijena kojima je Centralna banka bila izložena u uporednim izvještajnim periodima. Širenje globalne pandemije virusa COVID-19 volatilno je djelovao u smjeru pada tržišnih cijena dužničkih instrumenta u posjedu Centralne banke u odnosu na uporedni izvještajni period u kojem je bilo došlo do njihovog rasta.

Navedene promjene su dominantni razlog odstupanja kvartalne ukupne sveobuhvatne dobiti Centralne banke u izvještajnim periodima.

14. MONETARNO ZLATO

Fer vrijednost monetarnog zlata na dan 31. mart 2020. godine iznosi 267.458 hiljada KM, što predstavlja 96.000 unci zlata po vrijednosti od 2.786 KM po unci (31. decembar 2019. godine: 254.088 hiljada KM, što je predstavljalo 96.000 unci zlata po vrijednosti od 2.647 KM po unci).

Analiza promjena fer vrijednosti monetarnog zlata u izvještajnim periodima prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	1.1. - 31.3. 2020.	Za period 1.1. - 31.3. 2019.
Početno stanje	254.088	209.996
Neto promjena u fer vrijednosti tokom perioda	13.370	6.252
Zaključno stanje	267.458	216.248

15. OSTALA IMOVINA

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Aktivna vremenska razgraničenja	7.810	7.539
Potraživanja od domaćih banaka	2.265	1.833
Numizmatičke zbirke	804	840
Ostala razna imovina	555	620
Žiro računi	528	575
Krediti zaposlenim	45	55
Potraživanja od službenika po osnovu manjka gotovog novca	600	600
Umanjeno za ispravku vrijednosti ostalih potraživanja	(600)	(600)
Umanjeno za ispravku vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(6)	(5)
UKUPNO	12.001	11.457

Na dan 31. mart 2020. godine aktivna vremenska razgraničenja uključuju unaprijed plaćene troškove proizvodnje novčanica i kovanica u iznosu od 7.245 hiljada KM (31. decembar 2019. godine: unaprijed plaćeni troškovi proizvodnje novčanica i kovanica iznosili su 6.973 hiljade KM).

16. GOTOV NOVAC U OPTICAJU

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Početno stanje	5.199.916	4.750.614
Povećanje gotovog novca u opticaju tokom perioda	484.056	449.302
Zaključno stanje	5.683.972	5.199.916

Značajan rast gotovog novca u opticaju je uzrokovan privremenom povećanom potražnjom za gotovim novcem uslijed virusa COVID-19 zbog kojeg su komercijalne banke podigle gotov novac iz trezora Centralne banke.

17. DEPOZITI BANAKA

Struktura depozita banaka prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Depoziti domaćih komercijalnih banaka	5.171.800	5.743.011
Računi rezervi organizacionih dijelova Centralne banke	528	575
Posebni depoziti komercijalnih banaka – blokirana sredstva	33	33
UKUPNO	5.172.361	5.743.619

Prosječno stanje računa rezervi domaćih komercijalnih banaka, izračunato za zadnji desetodnevni period u martu 2020. godine, iznosi 5.154.621 hiljadu KM od čega je prosječni iznos sredstava obavezne rezerve komercijalnih banaka 2.705.192 hiljade KM, a iznos sredstava iznad obavezne rezerve 2.449.429 hiljada KM (Prosječno stanje računa rezervi domaćih komercijalnih banaka, izračunato za zadnji desetodnevni period u decembru 2019. godine, iznosilo je 5.670.600 hiljada KM od čega je prosječni iznos sredstava obavezne rezerve komercijalnih banaka bio 2.693.462 hiljade KM, a iznos sredstava iznad obavezne rezerve 2.977.138 hiljada KM).

Depoziti banaka uključuju negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 1.137 hiljada KM na dan 31. mart 2020. godine (31. decembar 2019. godine: uključivali su negativnu obračunatu kamatu u iznosu od 1.304 hiljade KM).

18. DEPOZITI VLADE I OSTALIH JAVNIH DEPONENATA

Struktura depozita Vlade i ostalih javnih deponenata prikazana je u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Depoziti za budžet institucija BiH	510.164	553.745
Depoziti ostalih javnih institucija	186.394	176.640
Depoziti ostalih vlada i vladinih institucija	108.558	150.285
Depozitni račun po transakcijama MMF-a	5	5
UKUPNO	805.121	880.675

19. OSTALE OBAVEZE

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
MMF-ovi računi broj 1 i 2	1.670	1.657
Dobavljači	714	2.095
Ukalkulisani troškovi i ostale obaveze	664	224
Depoziti Svjetske banke	196	52
Odloženi prihod	51	69
Obaveze prema zaposlenim	6	-
UKUPNO	3.301	4.097

20. KAPITAL

Struktura kapitala je prikazana u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Početni kapital	25.000	25.000
Rezerve	853.000	831.541
Generalne rezerve (zadržana dobit)	*537.295*	*537.295*
Ostale rezerve	*31.300*	*31.300*
Rezerve fer vrijednosti za dužničke i vlasničke instrumente po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit	*219.460*	*211.373*
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke (Napomena 24.1.1)	*1.345*	*1.343*
Rezerve fer vrijednosti za monetarno zlato	*63.600*	*50.230*
Neto dobit za period	5.974	-
UKUPNO	883.974	856.541

21. NOVAC I NOVČANI EKVIVALENTI

Za potrebe izvještaja o novčanim tokovima, novac i novčani ekvivalenti se sastoje od:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. mart 2019.
Devizni depoziti sa rokom dospijeća do tri mjeseca ili kraće, od datuma sticanja	1.441.676	547.712
Devizni depoziti po viđenju	859.256	614.090
Strana valuta u gotovini	139.804	286.166
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.978	30
Žiro računi	528	538
Ukupno	**2.444.242**	**1.448.536**
Umanjeno za ispravku vrijednosti za očekivane kreditne gubitke	(611)	(366)
UKUPNO	**2.443.631**	**1.448.170**

22. ARANŽMAN VALUTNOG ODBORA

Zakonom o Centralnoj banci definisano je operativno pravilo „valutni odbor" za izdavanje KM, prema kojem se KM izdaje samo uz puno pokriće u neto deviznim rezervama.

Član 31. Zakona o Centralnoj banci zahtijeva da ukupan iznos njene monetarne pasive nikada ne bude veći od njenih neto deviznih rezervi.

Detalji poštovanja tog pravila su sljedeći:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Bruto devizne rezerve	**12.460.583**	**12.597.095**
Strana valuta u gotovini	139.804	322.599
Depoziti kod inostranih banaka	3.360.868	3.102.765
Dužnički instrumenti	8.689.475	8.917.413
Monetarno zlato	267.458	254.088
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.978	230
Obaveze prema nerezidentima	1.866	1.709
Neto devizne rezerve (Bruto devizne rezerve umanjene za obaveze prema nerezidentima)	**12.458.717**	**12.595.386**
Monetarna pasiva	**11.661.454**	**11.824.210**
Gotov novac u opticaju	5.683.972	5.199.916
Depoziti banaka	5.172.361	5.743.619
Depoziti Vlade i ostalih javnih deponenata	805.121	880.675
NETO STRANA AKTIVA (Neto devizne rezerve umanjene za monetarnu pasivu)	**797.263**	**771.176**

23. TRANSAKCIJE SA POVEZANIM LICIMA

Centralna banka u okviru svog redovnog poslovanja stupa u transakcije sa povezanim licima. Imajući u vidu da je Centralna banka osnovana aktom Parlamentarne skupštine Bosne i Hercegovine, a da je početni kapital uplaćen od strane Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, transakcije koje se odvijaju u okviru redovnih operacija Centralne banke sa državom i državnim institucijama predstavljaju transakcije sa povezanim licima. U skladu sa Zakonom o Centralnoj banci, Centralna banka djeluje kao agent države BiH i drugih državnih institucija. Centralna banka prima depozite od države BiH i drugih državnih institucija i djeluje striktno u ime deponenta.

Transakcije sa državom i državnim institucijama prikazane su u sljedećim tabelama:

U hiljadama KM

31. mart 2020.	Obaveze
Država	483.480
Državne institucije:	
Uprava za indirektno oporezivanje BiH	95.074
Agencija za osiguranje depozita BiH	177.195
UKUPNO	755.749

U hiljadama KM

31. decembar 2019.	Obaveze
Država	546.735
Državne institucije:	
Uprava za indirektno oporezivanje BiH	85.844
Agencija za osiguranje depozita BiH	165.033
UKUPNO	797.612

Centralna banka smatra da ima direktni odnos povezanog lica sa članovima upravljačke strukture, bliskim članovima porodica članova upravljačke strukture i društvima pod kontrolom, zajedničkom kontrolom ili značajnim uticajem članova upravljačke strukture i bliskih članova njihovih porodica.

Naknade ključnim članovima upravljačke strukture

Ukupne naknade ključnim članovima upravljačke strukture (članovi Uprave i Upravnog vijeća) u periodu 1.1. - 31.3.2020. godine iznose 178 hiljada KM, od čega se 111 hiljada KM odnosi na plate i ostale naknade, a 67 hiljada KM na poreze i doprinose (U periodu 1.1. - 31.3.2019. godine ukupan iznos od 220 hiljada KM odnosio se na plate i ostale naknade u iznosu od 136 hiljada KM, a 84 hiljade KM na poreze i doprinose).

24. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA

Finansijska imovina po osnovu koje je Centralna banka izložena finansijskim rizicima (kreditni rizik, tržišni rizici i rizik likvidnosti) su:

- Strana valuta u gotovini,
- Depoziti kod inostranih banaka (centralnih banaka, poslovnih banaka i BIS-a),
- Dužnički instrumenti,
- Monetarno zlato,
- Specijalna prava vučenja u MMF-u,
- Ostala finansijska imovina (potraživanja od domaćih banaka, krediti zaposlenim i ostala potraživanja) i
- Ostala ulaganja.

24.1. Kreditni rizik

Kreditni rizik predstavlja rizik od neizvršenja ugovornih obaveza od strane druge ugovorne strane ili emitenta dužničkih vrijednosnih papira s fiksnim prihodom, pri čemu ugovorna strana predstavlja subjekta kod kojeg se, u skladu s propisima Centralne banke, drže ili su investirana sredstva deviznih rezervi. Upravljanje ovom vrstom rizika ostvaruje se:

- ograničavanjem obima finansijskih instrumenata,
- ograničavanjem ugovornih strana i emitenata na one s prihvatljivim kompozitnim kreditnim rejtingom,
- definisanjem ograničenja u pogledu koncentracije za investiranje kod svake pojedinačne ugovorne strane,
- ograničavanjem maksimalnog iznosa koji se može investirati u pojedinačne vrste finansijskih instrumenata,
- ograničavanjem veličine emisije pojedinačnog vrijednosnog papira i
- ograničavanjem ročnosti investiranja.

Za sredstva koja su evidentirana u vanbilansnoj evidenciji, Centralna banka nije izložena kreditnom riziku, jer sav rizik koji eventualno može rezultirati iz osnova plasmana tih sredstava snose ugovorno vlasnici sredstava (pogledati Napomene 26 i 27).

24. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

24.1. Kreditni rizik (nastavak)

24.1.1. Izloženost kreditnom rizku

Sljedeća tabela prikazuje usklađivanje između početnog i zaključnog stanja ispravke vrijednosti za finansijsku imovinu za izvještajne periode:

U hiljadama KM

	2020.				2019.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
1. Dužnički instrumenti								
Na dan 1. januar - iskazano	1.343	-	-	1.343	8.993	-	-	8.993
Promjena obračunu PD-a na dan 1. januar (Napomena 9)	-	-	-	-	(7.704)	-	-	(7.704)
Na dan 1. januar - prepravljeno	1.343	-	-	1.343	1.289	-	-	1.289
Povećanja zbog promjene kreditnog rizika	128	-	-	128	111	-	-	111
Smanjenja zbog promjene kreditnog rizika	(19)	-	-	(19)	(7)	-	-	(7)
Smanjenja zbog dospjelih instrumenata	(48)	-	-	(48)	(61)	-	-	(61)
Neto povećanje / (smanjenje) tokom perioda	61	-	-	61	(7.661)	-	-	(7.661)
Smanjenja zbog prodatih instrumenata	(59)	-	-	(59)	(46)	-	-	(46)
Na dan 31. mart	1.345	-	-	1.345	1.286	-	-	1.286
2. Depoziti kod inostranih banaka								
Na dan 1. januar - iskazano	724	-	-	724	2.535	-	-	2.535
Promjena obračunu PD-a na dan 1. januar (Napomena 9)	-	-	-	-	(2.117)	-	-	(2.117)
Na dan 1. januar - prepravljeno	724	-	-	724	418	-	-	418
Povećanja zbog promjene kreditnog rizika	810	-	-	810	605	-	-	605
Smanjenja zbog promjene kreditnog rizika	(100)	-	-	(100)	(19)	-	-	(19)
Smanjenja zbog prestanaka priznavanja oročenih depozita	(718)	-	-	(718)	(503)	-	-	(503)
Na dan 31. mart	716	-	-	716	501	-	-	501

24. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

24.1. Kreditni rizik (nastavak)

24.1.1. Izloženost kreditnom riziku (nastavak)

	2020.				2019.			
	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
3. Specijalna prava vučenja u MMF-u								
Na dan 1. januar	-	-	-	-	-	-	-	-
Povećanja zbog promjene kreditnog rizika	-	-	-	-	-	-	-	-
Smanjenja zbog promjene kreditnog rizika	-	-	-	-	-	-	-	-
Na dan 31. mart	-	-	-	-	-	-	-	-
4. Ostala finansijska imovina								
Na dan 1. januar	5	-	600	605	5	-	600	605
Povećanja zbog promjene kreditnog rizika	3	-	-	3	5	-	-	5
Smanjenja zbog promjene kreditnog rizika	(2)	-	-	(2)	(5)	-	-	(5)
Na dan 31. mart	6	-	600	606	5	-	600	605
Ukupno početno stanje na dan 1. januar	2.072	-	600	2.672	11.533	-	600	12.133
Ukupna promjena u obračunu PD-a	-	-	-	-	(9.821)	-	-	(9.821)
Ukupno neto (smanjenje) / povećanje kreditnog rizika	(5)	-	-	(5)	80	-	-	80
Ukupno zaključno stanje na dan 31. mart	2.067	-	600	2.667	1.792	-	600	2.392

24. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

24.1. Kreditni rizik (nastavak)

24.1.2. Koncentracija kreditnog rizika

a) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Finansijski instrumenti koji su predmet umanjenja

Sljedeća tabela prikazuje maksimalnu izloženost finansijske imovine Centralne banke kreditnom riziku, analiziranu po klasama finansijskih instrumenata za koje se očekivani kreditni gubici računaju i priznaju:

U hiljadama KM

	31. mart 2020.				31. decembar 2019.			
Klase finansijskih instrumenata	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno	Faza 1	Faza 2	Faza 3	Ukupno
Strana valuta u gotovini								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	139.804	-	-	139.804	322.599	-	-	322.599
Ispravka vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	139.804	-	-	139.804	322.599	-	-	322.599
Depoziti kod inostranih banaka								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.361.584	-	-	3.361.584	3.103.489	-	-	3.103.489
Ispravka vrijednosti	(716)	-	-	(716)	(724)	-	-	(724)
Knjigovodstvena vrijednost	3.360.868	-	-	3.360.868	3.102.765	-	-	3.102.765
Dužnički instrumenti								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	8.689.475	-	-	8.689.475	8.917.413	-	-	8.917.413
Rezervacije za očekivane kreditne gubitke (priznati u ostaloj sveobuhvatnoj dobiti)	(1.345)	-	-	(1.345)	(1.343)	-	-	(1.343)
Knjigovodstvena vrijednost	8.689.475	-	-	8.689.475	8.917.413	-	-	8.917.413
Specijalna prava vučenja u MMF-u								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	2.978	-	-	2.978	230	-	-	230
Ispravka vrijednosti	-	-	-	-	-	-	-	-
Knjigovodstvena vrijednost	2.978	-	-	2.978	230	-	-	230
Ostala finansijska imovina								
Bruto knjigovodstvena vrijednost	3.139	-	600	3.739	2.827	-	600	3.427
Ispravka vrijednosti	(6)	-	(600)	(606)	(5)	-	(600)	(605)
Knjigovodstvena vrijednost	3.133	-	-	3.133	2.822	-	-	2.822

24. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

24.1. Kreditni rizik (nastavak)

24.1.2. Koncentracija kreditnog rizika (nastavak)

b) Maksimalna izloženost kreditnom riziku - Finansijski instrumenti koji nisu predmet umanjenja

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Knjigovodstvena vrijednost		
Monetarno zlato	267.458	254.088
Ostala ulaganja	27.813	27.813
UKUPNO	295.271	281.901

24.2. Tržišni rizik

Tržišni rizik predstavlja rizik da će promjena cijena na tržištu, kao što su kamatne stope, cijene finansijske imovine i kurs stranih valuta uticati na prihode Centralne banke ili na vrijednost ulaganja u finansijsku imovinu. Osnovni tržišni rizici, koje Centralna banka prati i kojima upravlja, su devizni i kamatni rizik. Cilj upravljanja tržišnim rizicima je kontrola i upravljanje rizicima u okviru prihvatljivih parametara, s ciljem optimizacije povrata.

U svrhu kvantifikacije efekata tržišnog rizika na vrijednost deviznih rezervi Centralna banka koristi koncept „vrijednosti pod rizikom" (VaR – Value at Risk). Vrijednost pod rizikom predstavlja statističku mjeru koja pokazuje najveći mogući gubitak portfolija deviznih rezervi koji može nastati usljed promjene cijena finansijskih instrumenata i promjene deviznih kurseva, uz određeni nivo pouzdanosti za određeni vremenski interval. Vrijednost VaR za tržišni rizik se izračunava analitičkom (parametarskom) metodom, na osnovu srednje vrijednosti dobitka/gubitka ili stope prinosa posmatranog portfolija i standardne devijacije posmatranih podataka. Centralna banka pri obračunu VaR primjenjuje nivo pouzdanosti od 99% za vremenski interval od deset dana.

Za izračunavanje vrijednosti VaR portfolija deviznih rezervi Centralne banke, uzimaju se u obzir sve pozicije u portfoliju deviznih rezervi koje su izložene tržišnim rizicima, odnosno deviznom, kamatnom i cjenovnom riziku. Na dan 31. mart 2020. godine, izloženost deviznih rezervi Centralne banke (VaR uz nivo pouzdanosti 99% za vremenski interval od deset dana) koja uključuje promjene cijena finansijskih instrumenata i promjene deviznih kurseva u odnosu na KM, iznosi 242.098 hiljada KM (31. decembar 2019. godine: 76.418 hiljada KM), što predstavlja ekvivalent 1,94% ukupne finansijske imovine (31. decembar 2019. godine: 0,61% ukupne finansijske imovine).

Vrijednosti VaR na izvještajne datume dati su u sljedećoj tabeli:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Devizni rizik	283	277
Kamatni rizik	204.312	67.443
Rizik promjene eurske cijene monetarnog zlata	37.503	8.698
Ukupno VaR	**242.098**	**76.418**

24. UPRAVLJANJE FINANSIJSKIM RIZICIMA (NASTAVAK)

24.2. Tržišni rizik (nastavak)

24.2.1. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik promjene vrijednosti devizne imovine i obaveza usljed promjene deviznog kursa. Centralna banka je izložena deviznom riziku kroz transakcije u stranim valutama. Upravljanje deviznim rizikom provodi se prvenstveno kroz usklađivanje valutne strukture imovine i obaveza Centralne banke, kao i postavljanjem kvantitativnih ograničenja za izloženost deviznom riziku.

Upravljanje i kontrolu deviznog rizika Centralna banka osigurava strogim poštovanjem odredbi Zakona o Centralnoj banci i internim aktima Centralne banke.

Najveći dio bruto deviznih rezervi drži se u EUR, a maksimalan iznos koji se može držati u drugim konvertibilnim valutama osim EUR ne može biti veći od 50% od ukupnog iznosa nesmanjenog kapitala i rezervi Centralne banke.

24.2.2. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik promjene tržišne vrijednosti finansijske imovine usljed nepovoljnih kretanja kamatnih stopa. Kamatnim rizikom se upravlja određivanjem prihvatljive dužine trajanja oročenja i roka dospijeća finansijskih instrumenata u koje se investira. Sa dužim rokom dospijeća finansijskih instrumenata u koje su investirane devizne rezerve, veći je i pripadajući rizik promjene njihove tržišne vrijednosti. Maksimalan rok investiranja depozita kod inostranih banaka je jedna godina, dok je maksimalan rok investiranja dužničkih instrumenata sa fiksnim prihodom deset godina.

24.3. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti se odnosi na moguće poteškoće u brzoj likvidaciji dijela imovine, kada je to neophodno, uglavnom kada su tržišni uslovi nepovoljni ili kada na finansijskom tržištu ne postoji mogućnost ostvarivanja odgovarajuće cijene za navedenu imovinu.

Pod pojmom likvidne imovine definiše se imovina čija konverzija u novčana sredstva podrazumijeva minimalne transakcione troškove i čija je vrijednost najbliža tržišnoj vrijednosti.

S obzirom na obavezu garantovanja konvertibilnosti KM, dnevna likvidnost mora biti obezbijeđena ročnom usklađenošću deviznih rezervi Centralne banke.

Okvir za likvidnost treba da uskladi prognozirane potencijalne potrebe za likvidnošću sa odgovarajućim likvidnim instrumentima. Likvidnost svakog pojedinačnog finansijskog instrumenta podobnog za investiranje treba da bude razmotrena na odgovarajući način prije nego što se izvrši investiranje u taj instrument.

25. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE I FINANSIJSKIH OBAVEZA

Fer vrijednost je cijena koja bi bila ostvarena prodajom imovine ili plaćena za prenos obaveze u urednoj transakciji između tržišnih učesnika na datum mjerenja, nezavisno od toga da li je ona vidljiva direktno ili procijenjena nekom drugom metodom vrednovanja. Prilikom procjenjivanja fer vrijednosti imovine ili obaveze, Centralna banka uzima u obzir karakteristike imovine ili obaveze koju bi tržišni učesnici uzeli u obzir prilikom procjenjivanja njihove cijene na datum mjerenja.

Procjenjene fer vrijednosti finansijske imovine i finansijskih obaveza Centralne banke su određene koristeći raspoložive tržišne informacije, ukoliko ih ima, i odgovarajuće metodologije vrednovanja.

Osim toga, u svrhu finansijskog izvještavanja, mjerenje fer vrijednosti se kategoriše u Nivo 1, 2 ili 3 u zavisnosti od stepena raspoloživosti i značaja ulaznih podataka za cjelokupno mjerenje fer vrijednosti, što je opisano u nastavku:

- Nivo 1 ulazni podaci su kotirane cijene (neprilagođene) za identičnu imovinu i obaveze na aktivnim tržištima kojima Centralna banka može pristupiti na datum mjerenja;
- Nivo 2 ulazni podaci su podaci, osim kotiranih cijena uključenih u Nivo 1, koji su bilo direktno ili indirektno raspoloživi za imovinu i obaveze; i
- Nivo 3 ulazni podaci su podaci koji nisu raspoloživi za imovinu ili obaveze.

25.1. Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti

U hiljadama KM

	31. mart 2020.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti				
Dužnički instrumenti	8.689.475	-	-	8.689.475
Monetarno zlato	267.458	-	-	267.458
UKUPNO	8.956.933	-	-	8.956.933

U hiljadama KM

	31. decembar 2019.			
	Nivo 1	Nivo 2	Nivo 3	Ukupno
Finansijska imovina mjerena po fer vrijednosti				
Dužnički instrumenti	8.917.413	-	-	8.917.413
Monetarno zlato	254.088	-	-	254.088
UKUPNO	9.171.501	-	-	9.171.501

25. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE I FINANSIJSKIH OBAVEZA (NASTAVAK)

25.2. Finansijska imovina i finansijske obaveze koje se ne mjere po fer vrijednosti

U hiljadama KM

	31. mart 2020.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina		
Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku:		
Strana valuta u gotovini	139.804	139.804
Depoziti kod inostranih banaka	3.360.868	3.353.760
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.978	2.978
Ostala finansijska imovina	3.133	3.133
	3.506.783	*3.499.675*
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	*27.813*
Ukupno	**3.534.596**	**3.527.488**
Finansijske obaveze		
Finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku:		
Gotov novac u opticaju	5.683.972	5.683.972
Depoziti banaka	5.172.361	5.161.193
Depoziti Vlade i ostalih javnih deponenata	805.121	803.383
Ostale finansijske obaveze	2.602	2.602
Ukupno	**11.664.056**	**11.651.150**

25. MJERENJE FER VRIJEDNOSTI FINANSIJSKE IMOVINE I FINANSIJSKIH OBAVEZA (NASTAVAK)

25.2. Finansijska imovina i finansijske obaveze koje se ne mjere po fer vrijednosti (nastavak)

U hiljadama KM

	31. decembar 2019.	
	Knjigovodstvena vrijednost	Fer vrijednost
Finansijska imovina		
Finansijska imovina koja se mjeri po amortizovanom trošku:		
Strana valuta u gotovini	322.599	322.599
Depoziti kod inostranih banaka	3.102.765	3.094.695
Specijalna prava vučenja u MMF-u	230	230
Ostala finansijska imovina	2.822	2.822
	3.428.416	*3.420.346*
Finansijska imovina po fer vrijednosti kroz ostalu sveobuhvatnu dobit:		
Ostala ulaganja	27.813	27.813
	27.813	*27.813*
Ukupno	**3.456.229**	**3.448.159**
Finansijske obaveze		
Finansijske obaveze koje se mjere po amortizovanom trošku:		
Gotov novac u opticaju	5.199.916	5.199.916
Depoziti banaka	5.743.619	5.729.302
Depoziti Vlade i ostalih javnih deponenata	880.675	878.480
Ostale finansijske obaveze	3.816	3.816
Ukupno	**11.828.026**	**11.811.514**

26. ČLANSTVO BIH U MEĐUNARODNOM MONETARNOM FONDU

U skladu sa sporazumima između BiH i MMF-a potpisanim u decembru 2002. godine, Centralna banka je određena za fiskalnog agenta i depozitara za članstvo BiH u MMF-u. Uloga Centralne banke kao fiskalnog agenta je specifična zbog aranžmana valutnog odbora. Centralna banka djeluje u ime BiH u njenim odnosima sa MMF-om, ali nema nikakvu odgovornost za sredstva i obaveze vezane uz članstvo.

Centralna banka drži račun specijalnih prava vučenja u MMF-u, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 u izvještaju o finansijskom položaju. Centralna banka također osigurava usluge čuvanja vrijednosnih papira BiH izdatih za pokriće članstva u MMF-u i za reotkup obaveza, a koji su evidentirani u vanbilansnoj evidenciji.

26. ČLANSTVO BIH U MEĐUNARODNOM MONETARNOM FONDU (NASTAVAK)

Centralna banka primjenjuje neto metod u prikazivanju finansijske pozicije BiH u MMF-u, što je prikazano u nastavku:

U hiljadama KM

	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Kvota	646.132	641.034
Specijalna prava vučenja u MMF-u	2.978	230
UKUPNO IMOVINA	649.110	641.264
MMF-ov račun br. 1	1.615	1.603
MMF-ov račun br. 2	55	54
Vrijednosni papiri	953.303	945.780
Alokacija SDR	391.983	388.890
Obračunata kamata na alokaciju SDR	301	506
Računi plativih troškova	746	912
UKUPNO OBAVEZE	1.348.003	1.337.745
NETO POZICIJA BiH U MMF-u	698.893	696.481

Račun vrijednosnih papira, MMF-ov račun broj 1 i MMF-ov račun broj 2 predmetom su valutnog usklađivanja uvijek kada se valuta koristi u finansijskim transakcijama između MMF-a i BiH. Najmanje jednom godišnje, na kraju MMF-ove finansijske godine (30. april), sva držanja valuta u MMF-u se ponovo vrednuju po važećem kursu SDR-a. Ova vrijednosna prilagođavanja se uključuju u odgovarajuća stanja računa.

27. VANBILANSNE STAVKE

Centralna banka vodi određene račune u stranim valutama vezane uz sporazume između vlada BiH i inostranih vlada i finansijskih organizacija. Kako ovi računi nisu niti imovina niti obaveze Centralne banke, oni nisu uključeni u izvještaj o finansijskom položaju Centralne banke.

Također, vanbilansne stavke sadrže devizne račune državnih institucija i agencija, kao i komercijalnih banaka, za koje Centralna banka djeluje kao agent.

27. VANBILANSNE STAVKE (NASTAVAK)

Vanbilansne stavke se sastoje od:

U hiljadama KM	31. mart 2020.	31. decembar 2019.
Depoziti USAID-a	2.497	2.497
Depoziti nerezidenata	**2.497**	**2.497**
Depoziti Vijeća ministara BiH:	17.214	10.582
Depoziti Vijeća ministara BiH na osnovu sukcesije	*47*	*46*
Depoziti Vijeća ministara BiH koji se odnose na servisiranje vanjskog duga BiH	*15.252*	*8.641*
Depoziti Vijeća ministara BiH koji se odnose na budžet institucija BiH	*1.638*	*1.622*
Ostali depoziti Vijeća ministara BiH	*277*	*273*
Depoziti ostalih rezidenata:	*24.325*	*15.305*
Depoziti – penzije iz Njemačke	*209*	*5*
Depozitni računi banaka	*24.116*	*15.300*
Depoziti rezidenata	**41.539**	**25.887**
Investicije vezane za vrijednosne papire - Agencija za osiguranje depozita BiH	64.335	70.356
Investicije rezidenata vezane za vrijednosne papire	**64.335**	**70.356**
UKUPNO	108.371	98.740

28. DOGAĐAJI POSLIJE DATUMA IZVJEŠTAVANJA

Na dan 22. april 2020. godine doznačena su sredstva MMF-a na račune Centralne banke u ukupnom iznosu od cca 333 miliona EUR odnosno 265,2 miliona SDR po osnovu odobrenog kredita BiH u okviru aranžmana Instrumenta za brzo finansiranje (eng. *Rapid Finance Instrument* odnosno „RFI"), a za ublažavanje ekonomskih posljedica uzrokovanih virusom COVID-19.

Izuzev navedene objave, u periodu između 31. marta 2020. godine i datuma odobrenja ovih sažetih finansijskih izvještaja, nije bilo događaja koji bi zahtijevali usklađivanje ili koji su značajni, ali ne zahtijevaju usklađivanje.